

RAPPORT FRÅN FOLKÖLS - OCH TOBAKSSTUDIER I FARSTA

Bakgrund

Farsta SDN har tillsynsansvaret för att folköls- och tobaksförsäljningen sköts på ett lagligt och regelmässigt sätt i butikerna inom Farsta stadsdelområde.

Varje år görs tillsynsbesök i alla affärer som säljer folköl och tobak. Tillsynsprotokoll och samtal med ägare/butikschef förs. Information om nya lagar och annat av intresse för handlarna skickas kontinuerligt ut per brev.

I Farsta har drogsamordnaren ansvaret för tillsynen och inköpsstudierna. Det operativa arbetet görs tillsammans med fältassistenter.

Inköpsstudier

Som ett led i tillsynsarbetet genomför vi årligen inköpsstudier av folköl och tobak i samtliga butiker i Farsta. Studierna görs för att kontrollera att butikerna följer lagen om 18-årsgränsen genom att begära legitimation och på så sätt förvissa sig om ungdomens ålder. Folköls- och tobaksstudierna har gjorts sedan 2003 i alla livsmedelsbutiker. I år har vi lagt till alla tobakister.

Inköpsförsöken går till så att vi anställer ungdomar som nyss fyllt 18 år och ser yngre ut. Ungdomarna väljs ut på Preventionscentrum Stockholm (Precens) av polis, näringsidkare, fältassistenter och drogsamordnare. Ungdomarna utbildas för uppdraget.

Tillsammans med ungdomarna åker vi runt till alla butiker. Besöken dokumenteras med inköpsprotokoll. En ungdom går in i butiken och försöker köpa ett sexpack öl/liten ask cigaretter och om kassören/kassörskan

frågar om legitimation ska de säga att de inte har den med sig. Vi låter inte ungdomen ha något leg heller, för att de ska slippa ljuga. Om ungdomen får köpa folköl/cigaretter, så går jag eller fältassistenten direkt in till den kassapersonalen som sålt. På plats gör vi ett återköp av ölen/cigaretterna, berättar om studien och att vi kommer att skicka ett brev om händelsen till ägaren/butiksansvarige. Till de butiker som sköter sitt uppdrag, skickar jag ett vykort med tack för gott samarbete.

Resultaten av inköpsstudierna redovisas på Farstas hemsida och med en notis på SDN:s annonssida i "Mitt i Söderort"

Folköl

I Valborgsmässaveckan genomfördes en folkölsstudie i samtliga butiker som säljer folköl i Farsta.

År 2003	25 butiker	18 sålde
År 2004	26 butiker	18 sålde
År 2005	29 butiker	2 sålde

Tobak

Den 28 och 29 juni genomfördes en tobaksstudie i samtliga butiker som säljer tobak i Farsta.

År 2003	25 butiker	25 sålde
År 2004	26 butiker	18 sålde
År 2005	51 butiker	17 sålde

Om resultaten

Vi har arbetat intensivt med tillsynsarbetet under en lång tid och många gånger känt oss uppgivna av inköpsresultaten. Vi tycker att vi har haft en bra kommunikation med affärsidkarna och ju oftare vi besökt dem, ju bättre har den blivit. Under många år har det knappt funnits något tillsynsarbete i staden, först när stadsdelarna fick över ansvaret i januari 2002 har det blivit ett tillsynsarbete värt namnet. Så kanske har de senaste årens arbete börjat ge resultat för i år är siffrorna mycket bättre.

Hösten 2005

Under hösten kommer vi att genomföra ännu en folkölsstudie. Målet är att inköpskontroller ska genomföras minst två gånger per år.

Jag samarbetar med Precens och andra samordnare i staden för att ta fram ett förslag till gemensamma riktlinjer för tillsynsarbetet om vilka konsekvenser som de butiker som inte sköter sitt försäljningsansvar ska ha. Det är viktigt att konsekvenserna blir de samma för en butik som ligger t ex i Vantör som i Farsta. Detta arbete beräknas bli klart under hösten.

Rita Zimmerhofer
Drogsamordnare

